

УДК 378.147

БАЙДЮК Наталія Василівна,
викладач кафедри початкової освіти,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького, Україна

ЗМІСТОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ГАРМОНІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНИХ УЗАЄМИН У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

***Анотація.** Розкрито зміст педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі: інтеграція гендерних знань у процес професійної підготовки; використання інноваційних інтерактивних педагогічних технологій гендерно орієнтованого навчання; залучення студентів до активної громадської та проектної діяльності в осередку гендерної освіти вищого навчального закладу. Висвітлено специфіку викладання навчального курсу «Основи гармонізації гендерних взаємин», особливості застосування технології «Open Space» і технології організації й проведення гендер-квесту, схарактеризовано форми взаємодії осередку гендерної освіти університету і громади. Визначено, що запропоновані умови забезпечують формування мотиваційно-аксіологічного, інформаційно-теоретичного й організаційно-діяльнісного компонентів готовності шляхом включення студентів у різноманітні види навчальної та практичної діяльності з урахуванням індивідуального гендерного досвіду, а також особливостей професійного впливу на сферу гендерних відносин.*

***Ключові слова:** педагогічні умови, професійна підготовка, соціальний педагог, гендерні взаємини, осередок гендерної освіти, педагогічна інновація, технологія «Open Space», квест-технологія, соціальна ініціатива, соціальний проект.*

Постановка проблеми. У сучасних наукових пошуках, що пов'язані з підвищенням ефективності освітнього процесу, одним із досліджуваних аспектів є обґрунтування й перевірка умов, що забезпечують успішність досягнення поставленої мети.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До проблеми визначення й розкриття змісту педагогічних умов ефективності освітньо-виховного процесу звертаються: В. Андреев, Ю. Бабанський, М. Дяченко, Н. Іполітова, І. Кандибович, С. Моркотун, А. Найн, В. Полонський, Л. Харченко та ін. Значну увагу умовам професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів приділяють С. Архипова, О. Безпалько, В. Бочарова, Ю. Галагузова, О. Гура, М. Євтух, А. Капська, О. Карпенко, Л. Міщик, В. Поліщук, В. Сорочинська, С. Харченко та ін. науковці. Дослідження, що присвячені інтеграції гендерного складника в освітній процес вищої школи, представлено у працях Т. Голованової, С. Гришак, Т. Дороніної, І. Загайнова, І. Клецини, В. Кравця, О. Кікінеджи, О. Луценко, О. Цокур та ін. Однак, розкриття змісту педагогічних умов, що здатні забезпечити підготовку майбутніх соціальних педагогів до побудови гармонійної гендерної взаємодії в молодіжному середовищі, не знайшло свого відображення в наукових пошуках.

Мета статті – розкрити зміст педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних педагогів з урахуванням особливостей професійної діяльності у сфері гендерних взаємин молоді.

Виклад основного матеріалу. У науковій літературі існують різні підходи до визначення поняття «умови». У філософському словнику подане загальне визначення умови як категорії, що виражає істотний компонент комплексу об'єктів, наявність якого неодмінно зумовлює існування даного явища [1, с. 346].

До педагогічних умов належать ті, що свідомо створюються в навчальному процесі, забезпечують його ефективне формування й перебіг. Педагогічні умови є вирішальним чинником результативності, оскільки створюють середовище, у якому

необхідні явища, процеси виникають, існують і розвиваються. Не випадково В. Андреев і А. Найн розкривають педагогічні умови як сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів, засобів і матеріально-просторового середовища, які спрямовані на розв'язання поставлених завдань [2; 3].

У теорії та практиці педагогіки виокремлюють такі різновиди педагогічних умов, як: дидактичні, методичні, комунікативні, організаційні, психолого-педагогічні [3, с. 11]. Загальна особливість указаних груп умов полягає в тому, що вони є спеціально створеними, дозволяють конструювати систему навчання й визначати зміст її компонентів. Серед важливих умов ефективності формування професійних знань, навичок і вмінь зазначають такі: проблемний виклад навчального матеріалу; чітке усвідомлення змісту і значення майбутньої професійної діяльності; активне використання знань під час проходження практики; виконання обов'язків фахівця в реальних умовах професійної діяльності; сприятлива психологічна атмосфера в колективі, підвищення рівня мотивації та свідомого відношення до навчання; застосування технічних засобів навчання [4, с. 329–334]. У формуванні професійних знань, умінь і навичок необхідно застосовувати індивідуальний підхід, урахувати вимоги до особливостей особистості студента і специфіку майбутньої професійної діяльності [4, с. 335].

Узагальнивши праці науковців, визначаємо педагогічні умови як комплекс спеціально створених стійких обставин і засобів взаємодії суб'єктів освітньо-виховного процесу, що спрямований на формування готовності майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі.

Процес підготовки майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі передбачає формування мотиваційно-аксіологічного (визнання цінностей гендерної рівності, толерантності, партнерства і прагнення зміни існуючого стану гендерних взаємин), інформаційно-теоретичного (становлення системних уявлень про сутність, зміст і особливості професійної діяльності у сфері гендерних взаємин), організаційно-діяльнісного (виконання професійних функцій, що спрямовані на гармонізацію гендерних взаємин) компонентів готовності. Виконання даного завдання може бути досягнуте в рамках курсів циклу загальної та професійної підготовки. Тому вагомим є адекватне відображення в початковому матеріалі гендерної проблематики, цінностей гендерної рівності та перспектив побудови гармонійних гендерних взаємин.

Виокремлено такі шляхи впровадження гендерного складника у процес професійної підготовки: доповнення гендерною тематикою базових курсів таких навчальних дисциплін, як соціологія, психологія, політологія; розроблення й упровадження окремих курсів, що присвячені гендерним аспектам; організація науково-дослідницької роботи з гендерної проблематики.

Тому пропонуємо виокремити **першу педагогічну умову: інтеграція гендерних знань у процес професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів**. Відповідно до наведених вище шляхів запровадження гендерного складника в освітній процес вищої школи, ми обираємо такі напрями: доповнення змісту навчальних дисциплін гендерною проблематикою, що забезпечить міждисциплінарність і наскрізність вивчення; введення окремого навчального курсу гендерного спрямування, мета якого – надати системні, ґрунтовні та професійно орієнтовані знання, що зосереджені на соціально-педагогічних аспектах сучасної системи гендерних відносин, особливостях гендерних відносин у молодіжному середовищі, методах і формах практичної роботи з молоддю.

Відповідно до визначених напрямів, гендерний складник може бути включений до навчальних програм курсів загального і професійного циклів. Наприклад: «Історія України» – розкриття місця й ролі жінки і чоловіка в національній історії, історія жіночого руху в Україні; «Українська мова за професійним спрямуванням» – формування гендерної культури мовлення, подолання мовного сексизму; «Філософія» –

ознайомлення з категорією гендеру як складником соціального буття людини; «Соціологія» – аналіз соціального статусу жінок і чоловіків у суспільстві; «Загальна психологія» – розкриття гендерних особливостей когнітивних та емоційних процесів; «Валеологія та основи медичних знань» – гендерний аспект охорони здоров'я. Правові дисципліни мають значний потенціал для висвітлення гендерної проблематики: права і свободи людини і громадянина, надання прав жінкам, шлюбно-сімейні відносини. Соціальна статистика покликана розкрити демографічні показники співвідношення статей, що дозволить виокремити пріоритети професійного впливу і підготувати студентів до гендерного аналізу соціальних проблем. Навчальні дисципліни циклу професійної підготовки здатні розкрити проблематику охорони материнства і дитинства, специфіку адресної допомоги сім'ям із дітьми, квотування робочих місць для жінок, статево диференціацію девіантної поведінки.

Центральна ідея, що покладена в основу програми курсу «Основи гармонізації гендерних взаємин», полягає в аналізі гендерних відносин у різних сферах суспільного буття, визначенні шляхів попередження й подолання дисгармонійних і конфліктних проявів у процесі взаємодії статей із допомогою професійної діяльності соціального педагога. Вивчення курсу базується на теорії соціального конструювання гендерних відносин, згідно з якою існуючі в суспільстві гендерні відносини можуть бути змінені. Реконструкція гендерних відносин передбачає їх формування відповідно до партнерської моделі взаємодії, де взаємодіючі сторони виступають як рівноправні суб'єкти, які володіють однаковою цінністю та значущістю один для одного [5, с. 123].

Тематика курсу дає можливість ознайомитися з основними теоріями гендеру, гендерною соціалізацією та становленням гендерної ідентичності особистості, особливостями соціального становища чоловіків і жінок у сучасному світі, політико-правовим аспектом гендерних відносин, особливостями гендерних відносин у сім'ї та у професійній сфері, деструктивними явищами у сфері гендерних взаємин, технологіями гендерної освіти, гендерним підходом у професійній діяльності соціального педагога. У процесі вивчення курсу майбутні фахівці досліджують гендерні відносини в молодіжному середовищі, визначають шляхи подолання застарілих гендерних стереотипів, методи формування гармонійних гендерних взаємин.

Навчальний курс «Основи гармонізації гендерних взаємин» базується на засадах особистісно орієнтованого навчання: навчальний матеріал є суб'єктивно значущим, передбачено активне використання індивідуального життєвого гендерного досвіду; у студентів є право вибору навчальних завдань, а також способів їх виконання (проект, електронна презентація, емпіричне дослідження) [2, с. 254]. До організаційних форм навчання, які використовуються під час вивчення курсу, належать: ввідна лекція, лекція-візуалізація, лекція з проблемним викладом, практичні заняття у формі тренінгу, дидактичної гри, студентської конференції, круглого столу, ознайомлення з гендерними ресурсами мережі Інтернет, перегляд відеоматеріалів та їх обговорення, робота в дослідницьких міні-групах.

Інтеграція гендерних знань у процес професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів сприятиме формуванню мотиваційно-аксіологічного й інформаційно-теоретичного компонентів готовності. У той час, як формування організаційно-діяльнісного компонента вимагає посилення практичної спрямованості професійної підготовки.

Тому наступною педагогічною умовою визначаємо **використання інноваційних інтерактивних педагогічних технологій гендерно орієнтованого навчання**, що сприятиме формуванню вмінь застосовувати форми і методи професійної діяльності у сфері гендерних взаємин молоді.

Гендерно чутливі інтерактивні практики – форми роботи, що мають на меті просування ідеї гендерної рівності, підвищення рівня гендерної чутливості.

Використання інтерактивних форм і методів у гендерній освіті передбачає застосування елементів тренінгу, дискусії [7, с. 54], обговорення життєвих ситуацій крізь призму гендеру, педагогічні спостереження, організацію творчих справ. Окрім вище зазначених, до інтерактивних форм роботи відносять гендерні кемпи, гендерні квести, гендерне спортивне орієнтування.

У процесі інтерактивної взаємодії студенти є учасниками ігор і вправ, що сприяє виробленню досвіду прийняття рішень і розв'язанню суперечливих ситуацій, які можуть зустрітися як у майбутній професійній діяльності, так і у щоденній взаємодії з представниками різних гендерів. Крім того, інтерактивна взаємодія дозволяє по-новому підійти до існуючих у суспільстві гендерних стереотипів та відкриває шляхи їх трансформації у відповідності до постійно змінюваних умов.

Застосування інтерактивних методів будується на основі діяльнісного навчання, а практичні вправи дозволяють перейти від пасивного засвоєння інформації під час традиційних лекцій до активної участі у процесі пізнання.

Для впровадження обрано дві інноваційні інтерактивні технології – «Open Space» (Відкритий Простір) і квест. Головними критеріями відбору є такі: інноваційність і гнучкість змісту, групова інтерактивна взаємодія та ігровий метод, урахування індивідуального життєвого досвіду і можливість практичного застосування наявних професійних знань, природне прагнення молодих людей до самостійного розв'язання завдань, творчий, пошуковий характер діяльності.

«Open Space» допомагає створити творчу атмосферу й надає можливість звернутися до тем, що не відображені в навчальних програмах, але є відображенням індивідуального гендерного досвіду учасників заходу. Традиційний порядок організації діяльності («ринок пропозицій», робота у групах, презентація результатів, вибір і ранжування тем, оцінювання й підведення підсумків) надає можливість самостійно оцінити результати діяльності, зробити відкриття й привнести власні рекомендації щодо покращення ситуації.

Для нашого дослідження важливою є перевага квесту як комплексної технології навчання, що надає змогу впливати одразу на три структурних компоненти готовності майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі: мотиваційно-ціннісний (активізує прагнення змінювати застарілі гендерні стереотипи і формувати нову, гармонійну систему гендерної взаємодії); інформаційно-теоретичний (доповнює знання про теоретичні та практичні аспекти гендерного підходу в різних сферах суспільного життя); організаційно-діяльнісний (розвиток професійно-практичних умінь побудови гармонійної гендерної взаємодії в молодіжному середовищі).

Квест об'єднує в собі елементи мозкового штурму, гри, тренінгу, дискусії та сприяє формуванню навичок роботи в команді, розвиває творчий підхід, толерантність, уміння відстоювати власний погляд, мобілізує особистісні ресурси і тренує життєві навички, дозволяє програвати рольові сценарії в різних життєвих ситуаціях, сприяє формуванню досвіду застосування всього комплексу професійних умінь задля побудови гармонійної гендерної взаємодії [8].

Для ефективного засвоєння знань необхідним є застосування їх на практиці. Саме у процесі активного використання вони стають стійкими і системними, переходять у навички й уміння. Практика формує упевненість у своїх силах, здатність правильно оцінювати співвідношення можливостей і труднощів здійснення професійної діяльності [5, с. 329, 334]. Тому наступною педагогічною умовою ми визначаємо **залучення студентів до активної громадської та проектної діяльності в осередку гендерної освіти вищого навчального закладу**, що забезпечує формування досвіду професійної діяльності у сфері гендерних взаємин.

Для більш повного включення гендерної чутливості до академічної культури й задля стимулювання прикладних гендерних досліджень, Програмою рівних можливостей і прав жінок в Україні (2008-2011 роки) підтримано заснування п'яти кафедр гендерних студій (Сумський державний педагогічний університет ім. А.Макаренка, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В.Гнатюка, Національний університет «Острозька академія», Національний педагогічний університет ім. М.Драгоманова і Університет менеджменту освіти при НАПН України) і трьох гендерних навчальних центрів (Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника, Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана та Маріупольський державний університет) [4]. Осередок гендерної освіти вищого навчального закладу – це інституція, що створюється з метою надання інформаційно-методичної й науково-практичної підтримки викладацькому складу і студентській молоді ВНЗ щодо впровадження в навчально-виховний процес гендерного складника задля забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації всіх форм дискримінації та запобігання насильству [10]. Діяльність осередків гендерної освіти у вищих навчальних закладах спрямована на реалізацію наказу МОН України № 839 «Про впровадження принципів гендерної рівності в освіту» від 10.09.2009 р., де запропоновано розширити мережу та активізувати діяльність освітніх і дослідницьких гендерних центрів, які діють при вищих навчальних закладах [9].

Осередки гендерної освіти є складниками освітньо-виховного простору університетів, під впливом яких формуються установки, цінності й стереотипи особистості, професійні якості майбутнього фахівця. Осередок гендерної освіти впливає на успішність навчання, розвиток і саморозвиток особистості шляхом включення в різноманітну гендерно орієнтовану освітню діяльність і створення сприятливої атмосфери з урахуванням гендерного чинника, формування умов для актуалізації внутрішнього світу й особистісного зростання, самореалізації та становлення кожної особистості [11].

Основними напрямками діяльності осередків гендерної освіти є науково-дослідницька діяльність, інформаційно-просвітницька робота, соціальне партнерство. Функціонування осередку гендерної освіти забезпечує взаємозв'язок навчальної та практичної діяльності шляхом формування волонтерського корпусу, активної співпраці з органами державної влади і громадськими інституціями, участі в розробленні й реалізації соціальних проектів із гендерним складником. Зауважимо, що гендерна проблематика має наскрізний характер, тому будь-яка соціальна ініціатива містить гендерний компонент.

Розглянемо форми роботи, що застосовані Центром гендерної освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького і спрямовані на залучення майбутніх соціальних педагогів до участі в соціальних проектах та ініціативах:

1) активна співпраця з громадськими організаціями («Волонтер Черкащини», «Черкаський правозахисний центр», регіональне представництво Української Гельсінської спілки з прав людини у Черкаській області);

2) проведення інформаційно-профілактичної роботи в навчальних закладах міста та області (заняття для дошкільників «Небезпечні незнайомці», батьківські збори «Долоні повинні захищати дитину»);

3) розроблення й упровадження власних соціальних проектів («Дитячий простір», «Гендер у великому місті», «Шлях до гармонії»).

4) Проект «Дитячий простір» спрямовано на розвиток прогресивної освіти, упровадження гендерної рівності, розвиток соціальних ініціатив у стінах університету. За ініціативи студентів-волонтерів Центру проект «Дитячий простір» було представлено на Обласному форумі інститутів громадянського суспільства «ГРАНТуємо ЗМІНИ 2.0» (Черкаси, листопад 2016).

Мета проекту «Гендер у великому місті» – зменшення проявів дискримінації та сексизму в міському просторі. Завдання проекту: моніторинг інформаційного простору й соціальної інфраструктури міста на предмет відповідності/невідповідності концепції рівних прав і можливостей; привернення уваги громадськості до проблеми порушення прав людини, що пов'язано зі статевою належністю; пошук позитивних прикладів втілення ідеї гендерної рівності; підвищення рівня гендерної чутливості як волонтерів Центру, так і мешканців міста. Прикладом залучення студентів до розроблення та реалізації соціальних проектів, що спрямовані на досягнення гендерної рівності, є перемога в конкурсі проектних пропозицій для включення в календарний план управління у справах сім'ї молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації. На конкурс було подано проекти «Гендер-квест «Шлях до гармонії» та проект «Я – не товар» з протидії торгівлі людьми.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, схарактеризовано зміст педагогічних умов підготовки майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі: інтеграція гендерних знань у процес професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів; використання інноваційних інтерактивних педагогічних технологій гендерно орієнтованого навчання; залучення студентів до активної громадської та проектної діяльності в осередку гендерної освіти вищого навчального закладу. Реалізація вище зазначених умов покликана вплинути на формування мотиваційно-аксіологічного, інформаційно-теоретичного та організаційно-діяльнісного компонентів готовності за допомогою включення студентів у різноманітні види навчальної та практичної діяльності з урахуванням індивідуального гендерного досвіду і особливостей професійної діяльності у сфері гендерних відносин.

Перспективою подальшого дослідження є оцінювання ефективності впливу схарактеризованих педагогічних умов на процес професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі.

Список використаної літератури

1. Философский энциклопедический словарь. – Москва : Советская энциклопедия, 1989. – 840 с.
2. Андреев В. И. Педагогика высшей школы. Инновационно-прогностический курс : учебное пособие для вузов / В. И. Андреев. – Казань : Центр инновационных технологий, 2013. – 500 с.
3. Найн А. Я. О методологическом аппарате диссертационных исследований / А. Я. Найн // Педагогика. – 1995. – № 5. – С. 44–49.
4. Ипполитова Н. Анализ понятия «педагогические условия»: сущность, классификация [Электронный ресурс] / Н. Ипполитова, Н. Стерхова // General and Professional Education. – № 1/2012. – С. 8–14. – Режим доступа : http://genproedu.com/paper/2012-01/full_008-014.pdf.
5. Дьяченко М.И. Психология высшей школы : уч. пособ. / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович, С. Л. Кандыбович. – Минск : Харвест, 2006. – 416 с.
6. Клецина И. С. Психология гендерных отношений : дис. ... докт. псих. наук : 19.00.05 / И. С. Клецина. – Санкт-Петербург, 2004. – 463 с.
7. Янкаускайте М. Гендерна рівність в освіті : посібник для тренерів / М. Янкаускайте, Н. Кургановська – Запоріжжя : Друкарський світ, 2011 – 80 с.
8. Щелина С. О., Чудакова А. О. Квест как технология изучения детской литературы : материалы Международной научно-методической конференции [«Мировая словесность для детей и о детях»], (г. Москва, 23–27 июня 2014 г.). [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://av.moi-portal.ru>
9. Про впровадження принципів гендерної рівності в освіту : наказ Міністерства освіти і науки України 10.09.2009 р. № 839 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/183> – Дата звернення : 21.03.2017
10. Впровадження гендерного підходу в систему вищої освіти України : досвід та кращі практики Всеукраїнської мережі осередків гендерної освіти ВНЗ 2012 – 2014 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://library.fes.de/pdf-files/bueiros/ukraine/11251.pdf> – Дата звернення : 21.03.2017
11. Всеукраїнська Мережа осередків гендерної освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gendercenter.sumdu.edu.ua/index.php?limitstart=0> (дата звернення: 21.03.2017). – Назва з екрану

References

1. *Philosophical Encyclopedic Dictionary. (1989). Moscow: Sovetskaja entsyklopedyia (in Russ.)*

2. Andreev, V. Y. (2013). *Pedagogy of the Higher School. Innovative-prognostic course: A manual for universities*. Kazan': Tsentr ynnovatsyonnykh tekhnolohyj (in Russ.)
3. Najn, A. Ya. (1995). The methodological apparatus of dissertational research. *Pedahohyka (Pedagogy)*, 5, 44–49 (in Russ.)
4. Yppolytova, N., & Sterkhova, N. (2012). Analysis of the concept of «pedagogical conditions»: essence, classification. (*General and Professional Education*), 1, 8–14. – Retrieved from http://genproedu.com/paper/2012-01/full_008-014.pdf (in Russ.)
5. D'iachenko, M. Y., Kandybovych, S. L., & Kandybovych, L. A. (2006). *High school Psychology*. Mynsk: Kharvest (in Russ.)
6. Kletsyna, Y. S. (2004). *Gender relations Psychology: doctor`s thesis*. Sankt-Peterburh (in Russ.)
7. Yankauskajte, M., & Kurhanovs'ka, N. (2011). *Gender equality in education: posibnyk dlia treneriv. Zaporizhzhia: Drukars'kyj svit* (in Ukr.)
8. Schelyna, S. O., & Chudakova, A. O. (2014). *Quest as a technology for studying children's literature*. World literature for children and children: materials of the International Scientific and Methodical Conference, June 23 - June 27. Moskow. Retrieved from <http://av.moi-portal.ru> (in Russ.)
9. On implementing gender equality principles in education: the order of the Ministry of Education and Science from 10.09.2009 № 839. Retrieved from <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/183> (in Ukr.)
10. *Gender mainstreaming in higher education in Ukraine: experience and best practices Ukrainian Network of gender education centers of Universities 2012-2014*. Retrieved from <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/11251.pdf> (in Ukr.)
11. *All-Ukrainian Network of gender education centers*. Retrieved from <http://gendercenter.sumdu.edu.ua/index.php?limitstart=0> (in Ukr.)

Abstract. Baydyuk N. V. The pedagogical conditions meaning in social workers professional training for harmonization of youth gender relations.

Introduction. In modern scientific research associated with improving the quality of the educational process, one of the problems is to analyze and test different conditions for successful learning.

Purpose: to describe the content of pedagogical conditions training future social workers. These conditions based on the professional work`s specifications in the gender relations young people.

Results. Pedagogical conditions we means like a set of specially created resistant conditions and means of interaction of educational process, aimed at the formation of future social workers to harmonize gender relations among young people. The first pedagogical condition is to integrate gender knowledge in the training of future social workers supplement the content of subjects gender issues, which will provide integrated and interdisciplinary studding. Very important is to introduce a separate gender orientation course focused on social and educational aspects of the modern system of gender relations, methods and forms of practical work with youth The second condition is to introduce innovative interactive teaching technologies of gender-based training that will help to form abilities to apply forms and methods of professional work in the field of gender relations youth. To implement the chosen two innovative interactive technologies – «Open Space» and quest. The main selection criteria are: innovation and flexibility of content, taking into account individual life experience.

The third condition is to involve students in social and development activity in the university`s Gender Hub. The main activity are cooperation with NGOs, awareness-prevention work in schools, national partnership initiatives, development and implementation of their social projects. Specific examples of social projects were «Kids Space», «The harmony way», «Gender and the City».

Originality. The implementation of the conditions designed will form the motivational, information and organizational component of qualification by including students in various types of training and practice on the basis of individual experience of gender and features professional work in the environment of gender relations.

Conclusion. The article describes pedagogical conditions of training of future social workers to harmonize gender relations among young people: the integration of gender knowledge in the training of future social workers; innovative use of interactive teaching technologies of gender-based learning; involve students in social and development activity in the Gender Hub.

Key words: pedagogical conditions; professional training; social worker; gender relations; Gender Hub; pedagogical innovation; «Open Space»; Quest; social initiative; social project.

Одержано редакцією 10.04.2017
Прийнято до публікації 18.04.2017